



Sergio Arribas



Pedro De Ujeda



Jorge Jiménez



FORMENTERA ONDER DE ZEE



Carlos Hernández



Juan Ribas



Pedro De Ujeda

Formentera onder de zee

Edita i publica:

Consell Insular de Formentera

Gener 2014

Dipòsit legal:

DL F 71-2013

Disseny gràfic:

patrigea@gmail.com

HET LAATSTE PARADIJS

Formentera staat ongetwijfeld bekend vanwege zijn paradijselijke stranden met fijn wit zand maar er bestaat een ander paradijs dat onder het water verborgen gaat en wacht om ontdekt te worden.

De kust van Formentera is rijk aan zeebodems die als uitzonderlijk kunnen worden bestempeld en die volgens de duikers die onze wateren bezocht hebben tot de beste van de Middellandse Zee behoren.

Het gewoonlijk rustige en, dankzij de zeegrasvelden van de Posidonia Oceanica, zo heldere zeewater rondom het eiland maakt Formentera tot een ideale locatie voor de liefhebbers van de duiksport en onderwaterfotografie met een prachtige zicht op grotere afstand en diepte.

In 1999 werd het zeereservaat "Reserva Marina de Es Freus de Ibiza y Formentera" in het leven geroepen om de natuurlijke omgeving te beschermen en in dit gebied bevinden zich de meest interessante duikplaatsen vanwege de biologische rijkdom en de indrukwekkende zeebodems.





Marc Giménez

² POSIDONIA OCEANICA

DE PAREL VAN DE MIDDELLANDSE ZEE

Formentera zou niet bekend zijn geworden om zijn paradijselijke stranden van fijn wit zand als de zeegrasvelden van de *Posidonia Oceanica* er niet waren geweest.

Het is een inheemse zeegrassoort in het Middellandse Zeegebied dat de zanderige zeebodems koloniseert en onder water grasvelden vormt van groot ecologisch belang welke om meerdere redenen tot een van de belangrijkste ecosystemen van de Middellandse Zee behoren:

- Ze vormen een schuilplaats en een bron van voedsel voor vissen, tweekleppigen, buikvoetigen, stekelhuidigen en manteldieren en tevens een belangrijk paaigebied.
- Ze leveren zuurstof aan het water middels fotosynthese en nemen kooldioxide op, wat in belangrijke mate bijdraagt aan de helderheid van het zeewater.
- Ze beschermen de kust tegen erosie door het substraat vast te houden en een natuurlijke barrière te vormen die de kracht van de golfslag en de stromingen afzwakt.

In 1999 werden de zeegrasvelden van *Posidonia Oceanica* die tussen Ibiza en Formentera liggen en tot het natuurpark Parque Natural de Ses Salines behoren, tot Erfgoed van de Mensheid uitgeroepen door de Unesco. Deze zeegrasvelden zijn van essentieel belang voor de grote biodiversiteit die in de wateren rondom het eiland kenmerken. Tussen Ibiza en Formentera ligt het grootste aaneengesloten zeegrasveld van *Posidonia oceanica* van de Middellandse Zee (de grootste plant van deze zeewiersoort die bekend is), met een totale oppervlakte van 700 km² en een ouderdom van 100.000 jaar.



DUIKEN

Eerste duik

Het eiland biedt de perfecte omgeving en omstandigheden om de eerste stappen in de wereld van het duiken te zetten en geeft beginners de gelegenheid om hun eerste duik gelijk in zee te doen en kopje onder te gaan in paradijselijke omgevingen zoals het zeereservaat Es Freus.

En wie zich na hun eerste duik verder willen verdiepen in de wereld van het duiken, kan bij de duikscholen op Formentera van basiscursussen tot zeer gespecialiseerde cursussen volgen.

Cursussen

PADI Open Water Diver
Scuba Diver
Advanced Open Water Diver
Rescue Diver
Dive Master
Fotocursussen

Speciality cursussen: onderwaternaturalist, diepduiken, nitrox, EFR (EHBO- en reanimatieopleiding), ...

En bovendien PADI Bubblemaker, een fantastische manier om kinderen vanaf 8 jaar met de wereld van het duiken op een diepte van 2 meter kennis te laten maken, onder toezicht van een PADI duikinstruceur die altijd dicht in buurt is.



Jordi Benítez

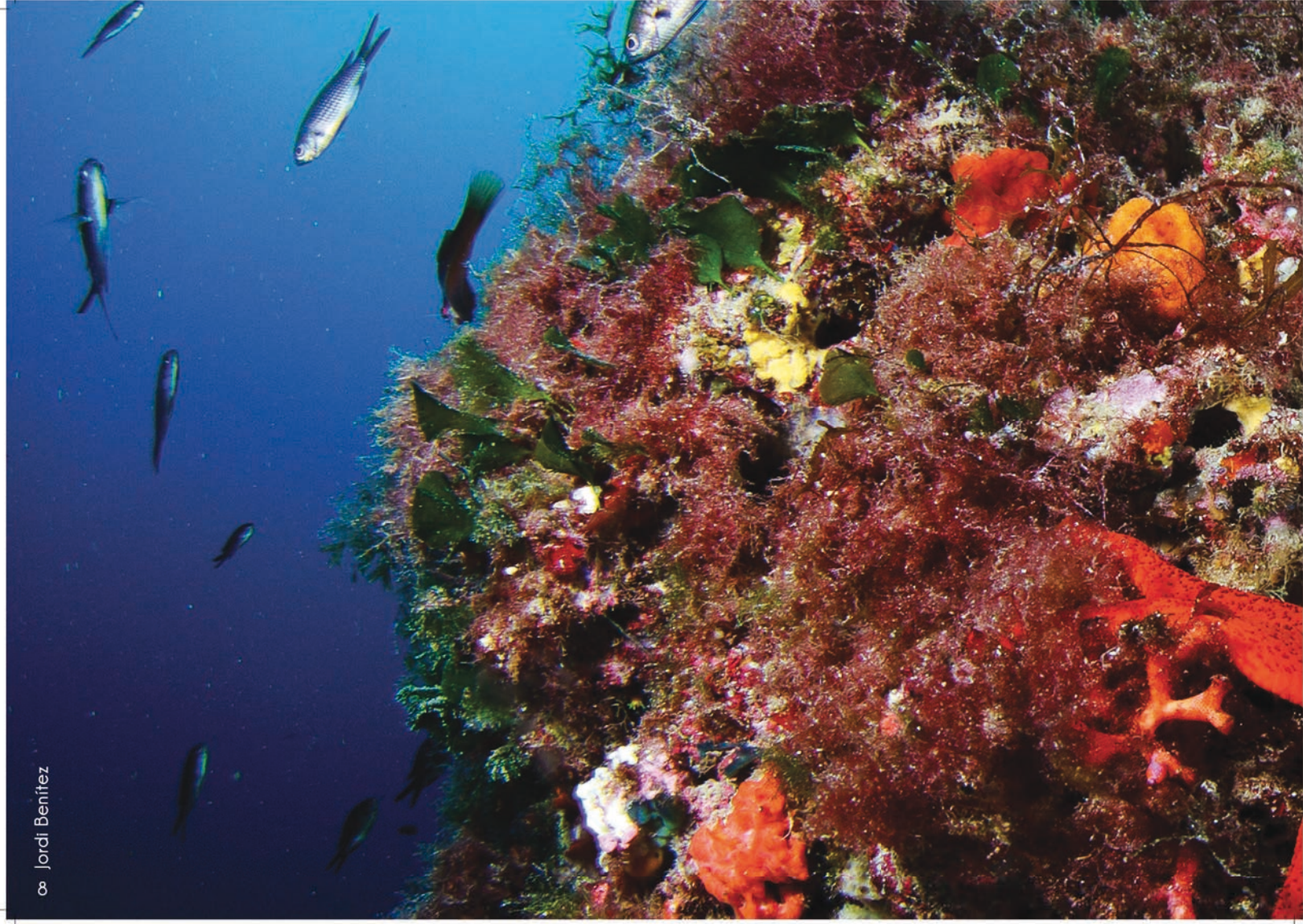
SNORKELLEN

Snorkelen

Deze modaliteit maakt het mogelijk om op de meest afgelegen plaatsen van het eiland te komen en ze te ontdekken met alleen een duikbril, snorkel en zwemvliezen. Formentera kenmerkt zich door zijn zeebodems van wit zand die vele kleurschakeringen bieden vanaf zeer lichtgroen tot diepblauw. Bovendien zijn er spectaculaire rotsbodems die een rijke en gevarieerde flora en fauna herbergen.

Belangrijke duikplaatsen:

	DIEPTE		NIVEAU	BODEM
	MAX.	MIN.		
PLATAFORMA MARIANA	33 m	11 m	Gevorderd	Wrak op zandbodem en posidonia
PUNTA PRIMA	31 m	8 m	Gemiddeld	Rots, zand en posidonia
PUNTA DE SA GAVINA	28 m	8 m	Beginnend	Rots, zand en posidonia
ES RACÓ ALT	12 m	5 m	Beginnend	Zand
ROCABELLA		12 m	Beginnend	Rots, zand en posidonia
ES BANC	24 m	3 m	Beginnend	Zand en posidonia
EL ARCO	17 m	15 m	Beginnend	Rots en zand



An underwater photograph of a coral reef. The scene is filled with various types of coral, including branching corals and a prominent red starfish in the lower-left corner. A semi-transparent grey rectangular box is centered over the image, containing the text 'BELANGRIJKE DUIKPLAATSEN' in white, bold, sans-serif capital letters.

BELANGRIJKE DUIKPLAATSEN



PLATAFORMA MARIANA

DIEPTE: 11 TOT 33 METER

NIVEAU: GEMIDDELD - GEVORDERD

BODEM: blokkenconstructie die op een zandbodem rust en met Posidonia begroeid is.

Dit is een oud drijvend platform dat gebruikt werd als viskwekerij voor goudbrasem in de Middellandse Zee en dat als gevolg van gebrekkig onderhoud na een aantal stormen uiteindelijk in 1996 tussen het eiland Formentera en het kleine eilandje Espardell is gezonken. Deze enorme constructie ligt op zijn zij in de bodem van de zee en is uitgegroeid tot een van de meest bezochte duiklocaties vanwege de spectaculaire aard en rijkdom aan vissoorten die hier permanent leven, ongetwijfeld mede dankzij het feit dat hier het zeereservaat "Reserva marina des Freus d'Eivissa i Formentera" ligt waardoor de zee flora en -fauna goed gedijen vrijwel zonder enig gevaar van buiten het ecosysteem zelf.

Een school barracuda's of zeesnoeken zwemt gewoonlijk rondom het wrak als een soort bewakers die totaal onverschillig voor de belangstelling van de duikers lijken te zijn. Het platform vormt ook de habitat van talloze schaaldieren, moeralen, congeralen, tandbaarzen, schorpioenvissen en seriola's die deze duik tot een spektakel voor de zintuigen maakt.

PUNTA PRIMA

DIEPTE: 8 TOT 30 METER

NIVEAU: GEMIDDELD

BODEM: rotsblokken en zandbodem



Dit is een duik langs een vrijwel verticale wand van zo'n 30 meter diep waar zich aan de voet grote rotsblokken hebben opgestapeld als gevolg van het afbrokkelen van de kliffen van kaap Punta Prima. Dit samenstel van rotsen en spleten vormt een schuilplaats voor talloze vissoorten, zoals o.a. tandbaars, octopus, schorpioenvis, moeraal, congeraal, zeekreeft, ombervis en witte zeebrasem. Als we helemaal afdalen tot aan het einde van deze indrukwekkende rotswand zien we een zanderige vlakte met soorten die in deze habitat leven, zoals roggen, sterrenkijkers, pijlstaartroggen en zeespinnen.

Dit is een duik die geschikt is voor vrijwel ieder niveau want op zo'n 10 meter diepte bevindt zich een plateau dat ideaal voor beginners is.





PUNTA DE SA GAVINA

DIEPTE: 8 TOT 22 METER

NIVEAU: GEMIDDELD

BODEM: rotsplateau en klifwand



De duik vindt plaats langs een zacht aflopend rotsplateau dat uitkomt bij een rotswand waar de zee zich 22 meter in de diepte stort. Deze wand dient als ondergrond voor algen, koraal en sponzen die de rots haar kleurpracht geeft. In de rotswand bevindt zich een kleine grot met oneindig veel schaal- en schelpdieren en vissen.

Tijdens deze duik ziet u vast de scholen ombervis, goudgestreepte zeebrasem en witte zeebrasem, en moeralen, congeralen en tandbaarzen die zich in spleten of holten verborgen houden.

ES RACÓ ALT

GROTTEN VAN PUNTA RASA

DIEPTE: 12 METER

NIVEAU: BEGINNEND

BODEM: grotten met zandbodem



Door naar het zuiden van Punta Rasa te varen komen we bij de grotten van Sant Guillén. Het zijn grotten die zich kenmerken door hun helderheid en de geweldige contrasten in blauwtinten omdat ze vrij ondiep liggen en het gefilterde licht een groot deel van de grootste caverne verlicht. In de grotten bevinden zich bovendien luchtkamers die ook licht doorlaten waardoor de binnenwanden zichtbaar zijn.

Dit is een duik die gezien zijn eenvoud uitstekend geschikt is voor weinig ervaren duikers.





14 Marc Giménez

ROCABELLA

DIEPTE: 12 METER

NIVEAU: BEGINNEND

BODEM: zand en Posidonia



Het is een eenvoudige duik die bedoeld is om op weinig diepte te duiken en te genieten van de uitgestrekte zeegrasvelden van de Posidonia. In dit gebied heeft zich een van de meest productieve ecosystemen van de Middellandse Zee gevormd dat onderdak en voedsel biedt aan vele vissoorten en de kust tegen de erosie door de golfslag beschermt en het water middels fotosynthese van zuurstof voorziet.

ES BANC

DIEPTE: 8 TOT 23 METER

NIVEAU: BEGINNEND

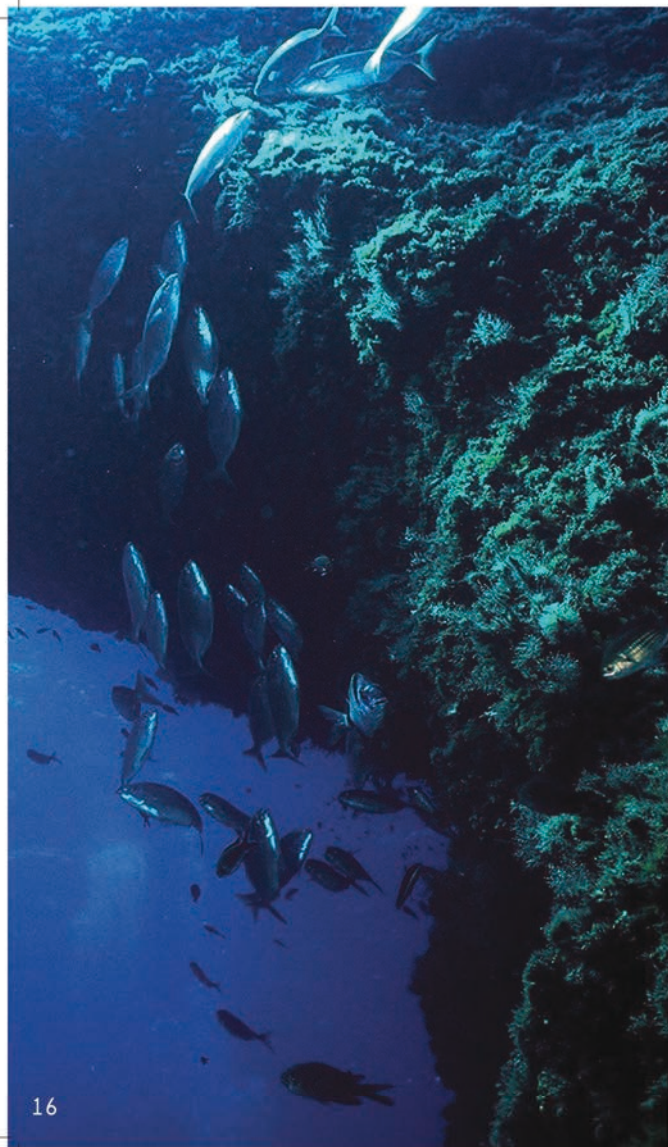
BODEM: rotsachtig en zanderig



De duik begint bij een rotsplateau dat zich uitstrekt tot aan een wand die uitkomt op een zandbodem op ongeveer 23 meter diepte. Deze hagelwitte zandvlakte herbergt vele vissoorten zoals roggen, zeespinnen en grombaarzen maar ook zeekatten en pijlintvissen die zich deels bedekt tussen het groen van de Posidonia verborgen gaan.

In de rotswand bevindt zich een kleine grot die door de inwerking van het zeewater geërodeerd is en waar o.a. anemonen, sponzen en talloze schaaldieren leven. In de stromingen bij de wand zwemmen ook seriola's en goudgestreepte en witte zeebrasem, en uit de spleten komen enorme tandbaarzen en moeralen te voorschijn op de loer voor allerlei soorten vis waarmee ze zich voeden.





EL ARCO

DIEPTE: 4 TOT 18 METER

NIVEAU: BEGINNEND

BODEM: rotsen en zand



In de zone van Can Marroig bevinden zich twee rotsbogen onder het water op weinig diepte die een spectaculair onderwaterlandschap vormen. Hier is een grote verscheidenheid aan flora en fauna te vinden die het tot een ideale plek voor fotoliefhebbers maakt.

Algen, koraal en sponzen, om maar enkele voorbeelden te noemen, leven in de rotswanden en tijdens het duiken is de kans groot een school barracuda's of zeesnoeken tegen te komen, die rondom deze rotsstructuren zwemmen, maar ook kleine octopussen, rode schorpioenvissen, tandbaarzen of zeebarbelen die aan de voet ervan leven.

EL DADO

DIEPTE: 10 TOT 35 METER

NIVEAU: BEGINNEND

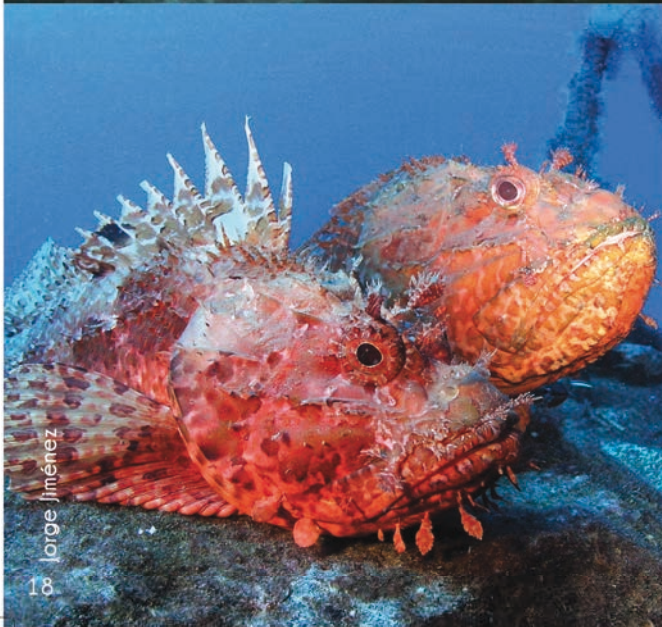
BODEM: rotsachtig



Dit is een van de duikplaatsen met de grootste rijkdom en verscheidenheid aan leven die tot nu toe beschreven is. De duik is onderverdeeld in twee delen met een vrij ondiep gebied met een overvloed aan kleine vissoorten, zoals de pauwslimvis, pauwlipvis, schriftbaars of zwartooglipvis. Op de meest ondiepe plaatsen vinden we vooral anemonen, sponzen en algen die de rotswand een indrukwekkende kleurenpracht verlenen. Dit deel is ideaal voor beginnende duikers vanwege de lage moeilijkheidsgraad.

Anderzijds is er ook een wand met grote rotsblokken die onderdak biedt aan ombervissen, moeralen, witte zeebrasem, bruine schorpioenvissen en andere vissen die in rotsachtige gebieden leven.





DON PEDRO

DIEPTE: 43 METER

NIVEAU: GEVORDERD

BODEM: gezonken wrak

De Don Pedro is een wrak met een lengte van 147 dat op een diepte van ongeveer 47 meter ligt nadat het in juli 2007 als gevolg van een aanvaring met het eilandje Dado gezonken was.

Op deze locatie worden twee verschillende duiken gemaakt waarbij één de voorsteven verkent en de ander de achtersteven. Misschien is de achtersteven het meest interessant van deze twee vanwege de enorme schroeven, het halfdek van de achtersteven, de brug, de relingen en de valrepen op het dek.

Omdat het schip pas sinds kort gezonken is, wordt het wrak langzaam aan door verschillende soorten bevolkt. Als eerste waren het de sponzen, zeesterren en algen die zich aan het oppervlak hechtten en vervolgens kwamen de scholen horsmakrelen, zeesnoeken en seriola's die zich voeden met kleine vis die het wrak op hun beurt als schuilplaats gebruiken.

LA BOTA

DIEPTE: 10 TOT 32 METER

NIVEAU: BEGINNEND

BODEM: rotsen



Vlak bij het eiland Es Vedrá ligt een rotsachtige glooiing heuvel die op zijn hoogste punt tot iets minder dan een meter aan de oppervlakte komt. Vanwege zijn vorm en ligging is dit punt veelal omgeven met stromingen die ervoor zorgen dat flora en fauna in overvloed aanwezig zijn. Onder de voornaamste vissoorten vermelden we tonijn, barracuda of zeesnoek, witte zeebrasem, ombervis, enz. maar de onbetwistbare hoofdrol is weggelegd voor het zeepaardje dat zich in steeds grotere getallen in dit gebied laat zien.

Het is gebruikelijk dat de duik vanaf de bodem begint en dat we geleidelijk rondom de rotsformatie omhoog zwemmen waardoor deze feitelijk geen moeilijkheid kent.



DUIKONDERNEMINGEN

Op het eiland zijn drie duikonderneming die snorkel- en duikexcursies organiseren naar de eerder genoemde plaatsen en dit zijn:

VELL MARÍ

Tel. 971321205

E-mail: formentera@vellmari.com

ORCASUB

Tel. 971328001-639601839

E-mail: ddorcasub@yahoo.it

BLUE ADVENTURE

Tel. 971 321 168 - 636 817 419

E-mail: info@blueadventure.com



Pedro de Ureia



Consell Insular
de Formentera

Geactualiseerde informatie en routes op
www.formentera.es

